

Fiatal számítástechnikai szakemberek versenye

A vidéki városok közül Szeged méltán tekinthető a számítástechnikai tudományok fellelőjének. Viszonylag fiatal tudományról, szakmáról lévén szó, így művelői is nyilván az ifjabb nemzedékhez tartoznak. E tényből kiindulva rendezett október 22. és 27. között versenyt a számítástechnikában dolgozó szakembereknek a megyei és a városi KISZ-bizottság, valamint a KISZ számítástechnikai védnökségi bizottsága a szakmunkástanulók és ifjúságiak napok keretében. A szervezők ezzel hagyományt kívántak elindítani, elősegítve a számítástechnikai kultúra elterjesztését, a számítástechnikát, alkalmazó és felhasználó vállalatok közötti kapcsolatok kiépítését, továbbfejlesztését. Az egy hétig tartó szakmai-gyakorlati versenyre 72 fiatal nevezett be — hat szegedi vállalat adatrögzítői. A résztvevők a DEMASZ, a Volán, a MÁV és a Számítástechnikai és Ügyvitelszervezési Vállalat üzemében végezték feladatukat: a megadott rögzítési terv alapján maximálisan 60 percig dolgozhattak a sorsolással kiválasztott gépeken. A szakmai zsüri hat kategóriában értékelt.

A verseny ünnepélyes eredményhirdetését szombat délután tartották a DELEP ifjúsági klubjában. Részt vett a díjátadáson dr. Székely Sándor, az MSZMP Szeged városi bizottságának titkára, Tóth Zsuzsanna, a megyei KISZ-bizottság titkára, Novák Halász Anna, a városi KISZ-bizottság első titkára, dr. Hunya Péter, a JATE kibernetikai laboratóriumának vezetője és Seres László, a KISZ városi számítástechnikai védnökségi bizottságának tagja.

Az adatrögzítők egyéni versenyének győztesei: Dancsó Lászlóné (SZÜV), Sándor Julianna (MÁV), Timár Pálné (JATE), Melegh Zsuzsanna (Volán), Hegyi Éva (SZÜV), Putnik Vojinné (SZÜV), Tölcséres Istvánné (DEMASZ) — valamennyien egyhetes beutalót kaptak a Hotel Ifjúságba. A csapatok versenyében a hat kategóriában kiadott első díjak közül kettőt szerzett a SZÜV, egyet egyet a JATE, a Volán, a DEMASZ és a MÁV. A zsüri tárgyjutalomban részesítette a legnagyobb teljesítményt elért, a leghibátlanabbul dolgozó és a legfiatalabb versenyzőt. Ugyancsak tárgyjutalmat kaptak a győztes csapatok és az egyéni verseny második és harmadik helyezettjei is.

A meleghez kevés...

Remeg a százforintos, ahogy az öregember nyújtja. Adott már ki nagyobb pénz is, csak a sok-sok év miatt nem tud parancsolni a kezének. — Tegye el — bíztat. Félreértett — próbálom neki megmagyarázni. Egy levélre jöttem, nem pedig az újság előfizetési díját gyűjtöm. — A feleségem beszélni akar magával — mondja kis idő múlva.

— Ot most hol találok? — Az arcán táncba kezdenek a ráncok, a szemé is homályos lesz. — Bent fekszik a klinikán — válaszolja. Másra tereltem a szót. Megtudom, hogy egyedül lakik.

Késő délután a klinikán csak kivételes esetben fogadnak látogatókat. A kórterem általában zene szűrődik ki. Bent tíz ágy, s ugyanennyi kényszerpihenőjét töltő aszszony. G. J.-né forgatja a levelet. Zavartan simítja le a takarót. — Igen, én írtam. Lehet annak egy hónapja is. Holnap kiengednek. Jöjjen el, akkor mindent részletesen elmondok.

— A házunk homlokzatát két évvel ezelőtt újították fel. — kezdi G. J.-né — Az utcai lakásba gázkonvektorokat szereltetett be az ingatlankezelő. Hozzánk is be van vezetve a gáz, de nem cserélték ki a gázkályhákra az olajkályhák. Pedig az udvari épületben már mind-egyik lakásban gázzal fűtenek. A többi lakó a saját költségén gondoskodott erről. Az IKV beszámítja a lakbérbe a kiadásokat. Nekünk nem volt elég pénzünk az induláshoz. Bementem hát az ingatlankezelő központjába. Megnyugtattak, hogy mi is hamarosan megkapjuk a gázkályhákat. Azután sokáig nem történt semmi. Ismét fölkerestem azt, aki megígérte. Korántsem örült, és homlokegyenest másként beszélt. Azzal küldött el, hogy az ügy nem is hozzá tartozik.

— Kérve nyitni nem nyújtott be? — Az is öhozzá kerülne. Aztán meg mások is elküldtek. Pedig biztos vagyok benne, hogy járna a gázfűtés. Magunkra vagyunk utalva a férjemmel. Ő is beteges, én is. Alighogy a klinikáról kijöttem, neki kellett befeküdni a kórházba.

Fényképeket, kitüntetések mutat. Becsületes munkájának elismeréséért. Több éve már, hogy nyugdíjazták. Előkerül egy értesítés is. Egy tavalyi kéményvizsgálatra vonatkozik. Az áll rajta, hogy az IKV adta a megbízást, s a gázkészülékek beszerelésé-

hez volt szükség az ellenőrzésre. Ezen már el lehet indulni.

— Nem is hallottam az esetről — mondja A. az ingatlankezelőnél. — Arra pedig pláne nem emlékszem, hogy abból a házból bíztattam volna valakit. Senkinek sem állíthattam, hogy gázra cseréljük ki a fűtést. Az ilyen korszerűsítéssel már régóta nem foglalkozunk.

— G. J.-né mégis a maga nevét említi. Megörizte a kéményvizsgálatról szóló értesítést is. A papír arra utal, hogy az IKV rendelte meg a munkát.

— Erről sem tudok, de utána nézek.

Félóra múlva szétárja a kezét.

— Semminek sincs nyoma a ház könyvelésében. Kezdem én sem érteni. Erdekldjön a városgazdálkodás fűtéstechnikai részlegénél. Ott talán mást is mondanak.

A kéményvizsgálati jegyzőkönyv fedi az értesítőben leírtakat. Tavaly áprilisban 12 kéményt ellenőriztek a házban. Lényegében minden rendben találtak G. J.-éknél is. A jegyzőkönyv két-két másolatát postázták az IKV-nak, valamint a Szegedi Építőipari Szövetkezet kérelmező részlegének. A gázkészülékek beszerelését ugyanis általában a szövetkezet végzi, s az adja a megbízást is a kéményvizsgálóknak.

— Minden bizonnyal megrendelte a munkát tőlünk az IKV. Különben mi sem kértük volna a kéményvizsgálók közreműködését — magyarázza Köles József, a szövetkezet főmérnöke. — A nyilvántartásból csak az derül ki, hogy érvényét veszítette a megbízás. Ennek sokféle oka lehet, előfordulhat, hogy még tervrajz is készült a gázszereléshez.

(G. J.-né valóban úgy emlékszik, hogy látott egy tervrajzt az IKV-nél, amelyre állítása szerint a gázvezeték útja is be volt jelölve.) — Amennyiben elvégezték a kéményvizsgálatot, kell lenni tervrajznak is. — tájékoztat Szalai Ferenc, az energiagazdálkodási intézet szegedi kirendeltségének vezetője. — De hiába keresem, még az IKV által megadott címjegyzékben sem szerepel a szóbanforgó lakóház. Ez minden, amit mondhatok.

Baczkó István, az IKV főosztályvezetője sem érti a fél fél vizsgálatát meg, a kéményeket. — Tévedés történhetett. Minden munkáért, így a ké-

ményvizsgálatért is fizetünk. Tehát kell lenni mögötte megrendelésnek. Ilyesmirel pedig nincs tudomásunk. Csak azokba a házakba szereltetünk be gázkályhák, ahol a lakásokat is fölújítjuk.

— Arra sincs mód, hogy G. J.-ék, s a többi magányos, idős ember lakásába a vállalat beszereltesse a gázfűtést?

— A nyugdíjasoknak általában kedvezményt biztosítunk. Esetenként tízezer forintig terjedő összeget kaphatnak, hogy átálljanak a gázfűtésre. Ez körülbelül egy konvektor beszereléséhez elég. Ennél többet nem tehetünk.

G. J.-ék lakásába legalább három konvektorra lenne szükség. Telhetetlenek? Egy embert fogadnak, aki télire meghordja nekik a fűtőolajat. A hordót csak a pincében tárolhatják. Onnan kanálnal kell fölhozni az olajat az emeleti lakásba. Erre már nehezebben találni vállalkozót. Az idős házaspár pedig nemigen képes meghordozni a lépcsőkön a nehéz teherrel. Belefáradtak a kilincselésbe is. Csalódtak egy vélt ígéretnél, meg egy hivatalos értesítésben, bebizonyosodott, hogy egyik sem igaz. Az IKV-nak, a gázszereplőknek, s a kéményvizsgálóknak talán tanulságos az eset, de G. J.-éknél ez még kevés ahhoz, hogy meleg legyen a lakásukban. S kint egyre hidegebb lesz.

Jámbor Ernő

Határidő előtt

Új híd a Dunán

A tervezett határidő előtt két hónappal, szombaton átadták rendeltetésének az új győri Duna-hidat. A helyi, az országos és a nemzetközi forgalomban fontos szerepet játszó hidat Pullai Árpád közlekedés- és postaügyi miniszter avatta fel.

Az új híd a Mosoni-Dunán ível át a győri kikötő közelében. A feljárókkal együtt 550 méter hosszú, s ebből 180 méteres hídpálya ível át a víz fölött. Ez Magyarország első szabadon be- és kiutazható vasbeton hídjá. (MTI)

Sokszálú kapcsolatok

A Magyarok Világszövetségének magyarságörző munkája

Az elmúlt évtizedben a nyugati országokban élő magyarokkal való kapcsolataink rendszerezése és sokoldalúvá váltak. A magyar nyelv megőrzése és megőrzése, a magyar irodalom értékeinek megismerése és megismertetése az állandóan bővülő kapcsolatok legértékesebb biztosítói. A Magyarok Világszövetsége — különösen az elmúlt évtizedben — nagyon sokat fáradozott azért, hogy a sokszálú kapcsolatok mindegyikét fél számarra hasznosak legyenek.

Debrecenben tanácskozott 1970 nyarán az első anyanyelvi konferencia, ezen részt vettek azok a nyugati országokban élő tanárok, orvosok, papok, közgazdászok és mérnökök, akik kint magyar nyelvet és irodalmat tanítanak. 1973-ban Szombathelyen volt a második, 1977-ben Budapesten a harmadik anyanyelvi konferencia. A budapesti konferencián már a szocialista országokban élő magyar tanárok képviselői is megjelentek, a tanácskozási körbe is kiválasztották a magyar nyelv és irodalomról szóló konferenciát. Harmadszor: a magyar nyelv által ismereteket meg születtek és nagy születek óhazáját, a benne élő embereket, a magyar néptörténetét és műveltségét.

Budapestben tartották 1979 augusztusában az anyanyelvi konferencia védnöksége a külföldiek számára. A Nyelvünk és Kultúránk tájékoztatja olvasóit a magyar nyelv és irodalom tanításának időszerű kérdéseiről, a magyar kultúra külföldi terjesztéséről, felhasználható szövegeket és műsorokat közöl, beszámol a külföldi magyar egyesületek tevékenységéről.

A szerkesztő bizottság elnöke Lőrincze Lajos, az anyanyelvi konferencia védnökségének elnöke, felelős szerkesztő Imre Samu akadémikus.

Kölcsönös látogatások

A középiskolák korú fiataloknak Sárospatakon szer-

veznek egyhónapos magyar nyelvi tanfolyamot, az általános iskolás korúaknak a Balaton mellett. A védnökség, a világszövetség és a Kulturális Kapcsolatok Intézete támogatásával előadók, tanárok, művészeket küld ki külföldre, hogy nyelvi és irodalmi előadásokat tartsanak a magyar egyesületekben, órákat látogassanak a hétvégi iskolákban, irodalmi műsorokat mutassanak be a közönségnek. Ezek a látogatások kölcsönösen nagyon hasznosak, a kinti magyarságörző munka újabb lendületet kap, valószínűsíti a jövőbeni kapcsolatok erősödését.

A magyarországi és a külföldi magyarok kapcsolata erősítheti hazánk és a befogadó ország érintkezését. Ennek jó példáját láthatunk legutóbbi külföldi utam során.

Magyar költők svédül

Az idén, október 1-e és 6-a között részt vettem a Svéd Oktatási Minisztérium meghívására Stockholmban a magyar nyelvet és irodalmat oktatók továbbképzésén. Ginter Károlyval, a Budapesti Nemzetközi Előkészítő Intézet tanárával együtt módszertani előadásokat, óra- és műelemzéseket tartottunk a különböző városokból (Stockholm, Göteborg, Malmö, Uppsala) érkező tanároknak.

A svéd minisztérium hivatalos képviselője elmondta, hogy minden svéd adófizető gyermekének joga van ahhoz, hogy anyanyelvét, ősei nyelvét megtanulja, az államnak kötelessége ezt a jogot kielégítenie. Tanasztalaim szerint a svéd állam páratlan módon érvényesíti az állampolgárok jogát. Ha például egy szülő bejelent egy iskola igazgatójának, hogy gyermeke szeretne magyarul tanulni, akkor az iskola alkalmaz nevelőt. Svédországban a tanítás, az étkészítés az iskolában ingyenes, így a magyar szülőknek sem kell gyermeke tanításáért fizetni. A tanfolyamon voltak olyan tanárok, akik 10–15 iskolában tanítanak. A nevelők utazik a tanulókhöz, s lehet, hogy az iskolában csak egy-két tanítványa van.

Eljött az előadásaimra Thinsz Géza költő, műfordító. Tőle kaptam tájékoztatást a magyar irodalom svédországi fellelőiről. 1968-ban hat magyar költő — József Attila, Weöres Sándor, Szabó Lőrinc, Illyés Gvula, Nagy László és Tuhász Ferenc — versei jelentek meg. 1973-ban a hallgatósági versenyen Weöres, 1978-ban Illyés választott versei Rend a romokban címmel. A kiadvány kiadásának jeles alkalmát jelezte Thinsz Géza, hogy nagy szerepe van abban, hogy a magyar költészet legnagyobb alkotóinak műveit a svéd költők, műfordítók és olvasók is megismerhessék.

Nagy János

Nem „ráz” az új szál

Fehérneműk antisztatikus danamidselyemből

Nem „rázza” meg már viselőjét az a női fehérnemű, amelyet a nyergesújfalu Magyar Viscosagár újfajta danamidszálaiból készít a Habselyem Kötöttáru-gyár. Öltözködéskor nem szikrázik, nem tapad a felsőruhához, viselete tehát sokkal kellemesebb.

Az ilyen fehérnemű hordása egészségesebb is, mint a „rázás”, jóllehet maga a rázás — a hasonló elektromos jelenségtől eltérően — teljesen veszélytelen. Ugyanakkor a minden előlény életfunkciójához szükséges bioáramok normális működését zavarhatja — a vegetatív idegrendszeren keresztül —, ha a szervezetben felhalmozódik a statikus elektromos energia. A műanyag ruházati cikkek — mivel rossz ve-

zetők — gyakran okozhatnak ilyen zavart, különösen azoknál, akik hajlamosak a felöltődésre. Orvosi vizsgálatok is bebizonyították, hogy vannak, akiknek álmatlanságot, minden ok nélküli idegességet, vagy más tüneteket okoz ez a jelenség. Védekezni pedig csak úgy lehet ellene, ha jó vezetővé tesszük a műanyagokat.

Ebben a szintetikus szálgyárakat világszerte foglalkoztató kérdésben elsőként sikerült előrelépniük a viscosagáriknak. Az új szál a termékek korszerűsítését szolgáló folyamatos kísérlet-sorozat eredményeként született meg. Az antisztatikus szál előállítására hivatalos kutatásokat 1975-ben, KGST-partnereikkel együttműködve kezdtek meg. A

sokirányú laboratóriumi kísérletek egyik ága végül is eredményre vezetett. Újfajta adalékanyagot kevertek a poliamid olvadékba, és ezzel tizszeresére növelték a szál vezetőképeségét, vagyis tízedre csökkentették az elektrosztatikusságát.

A Viscosagár többféle szintetikus terméke közül azért választották erre a célra elsőként a danamidselymet, mert ebből készíthetik a fehérneműket, a munkaköpenyeket. Ezek a textíliák tapadnak legjobban a testhez, ugyanakkor a levegő páratartalmától, a vele együtt viselt más ruha alapanyagától és sok egyéből függően leggyakrabban elektromos feltöltődését.